

APEL PUBLIC cu privire la stabilirea locului de aflare a cet. Adrian Glijin și eliberarea imediată

La data 07 octombrie 2020, în jurul orei 13.00, Adrian Glijin a fost răpit de 5 persoane necunoscute și mascate, de pe un câmp din apropierea localității Cuzmin, raionul Camenca. Adrian Glijin are 41 de ani, este căsătorit și are 3 copii, unul dintre care este minor, în clasa a VII-a. Aceasta este a doua răpire consecutivă în regiunea transnistreană!

Astăzi, 08 octombrie 2020, în intervalul orelor 04:00 – 07.00 dimineața, alte câteva persoane în civil și necunoscute au intrat în domiciliul acestuia din localitatea Cuzmin (Camenca), în prezența copiilor și soției lui Adrian Glijin, au percheziționat domiciliul, fiind preluate toate sursele de stocare a informației (laptop, tabletă, telefoane, inclusiv bunurile care aparțin soției, cumnatului și copilului). În timpul acestor acțiuni, unul din civili a menționat că Adrian Glijin este acuzat de "trădare de patrie".

Asociația Promo-LEX își exprimă îngrijorarea privind numărul tot mai mare a cazurilor de încălcare a drepturilor fundamentale ale omului în regiunea de est a Republicii Moldova, în special a celor de răpire a persoanelor. Totodată, Asociația Promo-LEX regretă lipsa de acțiuni eficiente din partea autorităților constituționale pentru a asigura un set minim de garanții persoanelor care locuiesc sau se află pe teritoriul aflat în afara controlului autorităților constituționale, în primul rând prin a stopa astfel acțiuni și a preveni gravele abuzuri nefondate care au loc împotriva locuitorilor regiunii transnistrene. Cauza principală a acestor încălcări care au loc în mod continuu este

impunitatea, de care beneficiază persoanele care admit în mod conștient fapte ilegale, deoarece lipsesc mecanismele reale de apărare a victimelor și cele de sancționare a persoanelor vinovate.

În aceste zile, Asociația Promo-LEX a fost informată și despre alte cazuri de răpire a persoanelor de către structurile de facto ale regiunii transnistrene. Aparent, situația epidemiologică și efectele declarării de către administrația de facto de la Tiraspol a stării de urgență (instalarea suplimentară a posturilor de control și blocarea frontierei administrative), este utilizată pentru consolidarea controlului efectiv în regiunea transnistreană prin măsuri brutale de intimidare a locuitorilor din Zona de Securitate și cazuri grave de încălcare a drepturilor fundamentale ale oamenilor. Astfel, săptămâna viitoare, Promo-LEX va lansa o analiză privind incidentele din zona de securitate din perspectiva drepturilor omului.

Reieșind din urgența cazului descris, precum și ținând cont de lipsa absolută a informațiilor privind situația și starea lui Adrian Glijin,

SOLICITĂM în regim de urgență

- 1. Președintelui Republicii Moldova, Prim-ministrului și Biroului Politici pentru Reintegrare** să întreprindă rapid acțiuni EFICIENTE, pentru a stabili locul unde se află Adrian Glijin precum și eliberarea imediată și necondiționată a acestuia din detenția ilegală;
- 2. Procuraturii Generale** să investigheze cazul răpirii lui Adrian Glijin prin prisma prevederilor Codului Penal al Republicii Moldova. Să pornească o cauză penală și să depună eforturi considerabile întru tragerea la răspundere penală a persoanelor care au participat la răpirea și privarea de libertate a lui Adrian Glijin;
- 3. Misiunilor diplomatice, Misiunii OSCE în Moldova, Comisiei Unificate de Control și Avocatului Poporului**

(*Ombudsman*) să monitorizeze situația respectării drepturilor și libertăților fundamentale ale lui Adrian Glijin și să condamne comportamentul abuziv al structurilor de facto din regiunea transnistreană.

APEL PUBLIC Organizațiile societății civile, Consiliul pentru Egalitate și Consiliul de Presă solicită concurenților electorali și susținătorilor acestora să nu utilizeze discursul de ură, iar instituțiile media să prevină răspândirea acestui tip de discurs

În contextul campaniei electorale pentru alegerile prezidențiale din 1 noiembrie 2020, organizațiile societății civile, Consiliul pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității și Consiliul de Presă atrag atenția asupra faptului că discursul de ură și instigare la discriminare în spațiul public și în mass-media din Republica Moldova este tot mai des utilizat și crește în

intensitate în campaniile electorale.

Conform datelor Promo-LEX, în ultimii doi ani, numărul de cazuri de discurs de ură s-a dublat (de la 2 la 4,2 cazuri pe zi), acest tip de discurs manifestându-se preponderent în context politic (47,5% din numărul total de cazuri). În același timp, monitorizarea discursului de ură de către Asociația Promo-LEX în contextul [alegerilor locale noi din Chișinău](#), din 20 mai 2018, [alegerilor parlamentare din 24 februarie 2019](#) și [alegerilor locale generale din 20 octombrie 2019](#), confirmă creșterea dinamicii discursului de ură în perioadele preelectorale și electorale, și descreșterea acesteia după încheierea alegerilor.

Datele monitorizării arată că, candidații și simpatizanții acestora, dar și politicienii sunt atât autori ai discursului de ură, cât și victime. De cele mai multe ori, discursul de ură împotriva acestui grup este utilizat și răspândit de alți politicieni, creându-se astfel un cerc vicios. În același timp, prin statutul lor, politicienii care utilizează discursul de ură determină înrădăcinarea prejudecăților, dezvoltarea unor atitudini negative în societate și chiar apariția unor forme de violență față de alte grupuri sociale.

Pe de altă parte, mass-media rămâne a fi cea mai importantă sursă de răspândire a intoleranței în spațiul public. De exemplu, doar în perioada [august – noiembrie 2019](#), cele 516 cazuri de discurs de ură identificate de Promo-LEX au înregistrat 6 288 058 de vizualizări în spațiul online, ceea ce reprezintă 51 541 de vizualizări pe zi.

De asemenea, unele instituții media și jurnaliștii fac uz de discurs de ură și instigă la discriminare, inclusiv prin promovarea prejudecăților față de politicieni, femei, persoane LGBTI, persoane cu dizabilități etc.

În acest sens, în contextul campaniei electorale pentru alegerile prezidențiale din 1 noiembrie 2020, semnatarii

apelului recomandă politicienilor, concurenților electorali și simpatizanților acestora, precum și instituțiilor media și jurnaliștilor să se abțină de la utilizarea discursului de ură și instigare la discriminare și să contribuie la promovarea unui discurs public echilibrat.

Astfel, semnatarii apelului îndeamnă:

1. Candidații și simpatizanții acestora, precum și politicienii:

a) Să respecte demnitatea tuturor persoanelor indiferent de rasă, culoare, naționalitate, origine etnică, religie sau convingeri, gen, vârstă, dizabilitate, orientare sexuală, identitate de gen, limbă vorbită, apartenență politică sau orice alt criteriu protejat;

b) Să utilizeze un limbaj respectuos în raport cu contracandidații și oponentii lor politici;

c) Să promoveze discursul public curat în activitatea politică și, în special, în campania electorală;

d) Să nu admită utilizarea discursului de ură și instigare la discriminare împotriva diferitelor grupuri sociale;

e) Să nu folosească în materialele campaniei electorale imagini sexiste, instigatoare la ură și discriminare;

f) Să nu exprime, susțină sau promoveze idei sau teorii privind superioritatea unui grup de persoane pe baza rasei, originii etnice, religiei, genului, vârstei, orientării sexuale, identității de gen, dizabilității, altor caracteristici personale protejate sau o asociere a acestora.

2. Instituțiile media:

a) Să nu multiplice discursul de ură și instigare la discriminare în campania electorală, dar și în afara acesteia, prin utilizarea stereotipurilor și prejudecăților față de

diverse grupuri sociale sau fără dezaprobarea clară a unui astfel de comportament;

b)Să modereze comentariile de ură și instigare la discriminare apărute pe paginile lor din rețelele de socializare sau la subsolul articolelor de pe paginile lor web;

c)Să reflecte în mod responsabil, cu explicații convenite și cu reflecții critice subiectele sensibile care vizează un anumit grup, pentru a evita stigmatizarea acestora.

3. Jurnaliștii:

a)Să informeze publicul despre campania electorală și să promoveze un limbaj respectuos și echilibrat fără utilizarea imaginilor sexiste și denigratoare sau utilizarea titlurilor care accentuează elementele de discriminare, atac, denigrare, agresivitate, ură sau violență;

b)Să informeze echidistant și obiectiv fără prezentarea unor grupuri sociale doar în contexte negative;

c)Să intervină și să dezaprobe mesajele de ură și/sau instigare la discriminare spuse de către invitați în cadrul emisiunilor TV, Radio, online etc.;

d)Să raporteze cazurile de discurs de ură la Consiliul Audiovizualului;

e)Să depună plângeri la Consiliul pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității atunci când sunt victime ale discursului de ură și/sau instigare la discriminare.

Organizații și autorități semnatare:

1. Asociația Promo-LEX
2. Consiliul pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității
3. Consiliul de Presă din Republica Moldova

4. Centrul de Resurse Juridice din Moldova
5. Platforma pentru Egalitate de Gen
6. Coaliția pentru Incluziune și Nediscriminare
7. Asociația Obștească „Gender Centru”
8. Asociația „Femeia pentru o societate contemporană”
9. Centrul de Reabilitare a Victimelor Torturii „Memoria”
10. Militanta Alina Cebotari
11. Institutul de dezvoltare a conflictelor „INRECO”
12. Experta gender Galina Precup
13. Asociația Obștească „Clubul Politic al Femeilor 50/50”
14. Centrul de Resurse pentru Drepturile Omului (CReDO)
15. Asociația Obștească „Pro-Cimișlia”
16. Asociația Obștească „Midava”
17. Asociația Obștească „Onoarea și Drepturile Femeii Contemporane”
18. Comunitatea WatchDog.MD
19. Keystone International Moldova
20. Asociația pentru Politica Externă (APE)
21. Institutul pentru Politici și Reforme Europene (IPRE)
22. Asociația Presei Independente (API)
23. Asociația Obștească BIOS
24. Asociația pentru Valorificarea Deșeurilor (AVD)
25. Alianța ONG-urilor active în domeniul Protecției Sociale a Copilului și Familiei (APSCF)
26. Institutul de Dezvoltare Urbană
27. Business Professional Women
28. Institutul pentru Dezvoltare și Inițiative Sociale (IDIS) „Viitorul”
29. Local Democracy Agency Moldova (LDA)
30. Consiliul Național al Tineretului din Moldova (CNTM)
31. Alianța INFONET
32. Centrul pentru Jurnalism Independent (CJI)
33. Pro Cooperare Regională
34. Transparency International Moldova
35. Rețeaua Națională LEADER
36. Asociația Internațională a Păstrătorilor Râului Eco-TIRAS

37. Asociația ECOTOX
38. Centrul Analitic Independent EXPERT-GRUP
39. Institutul European de Studii Politice din Moldova
40. Asociația Eco-Răzeni
41. Institutum Virtutes Civiles
42. Asociația „Femeia și copilul- Protecție și sprijin”
43. Asociația pentru Democrație Participativă ”ADEPT”
44. Institutul de Politici Publice (IPP)
45. Mișcarea Ecologistă din Moldova
46. Institutul de Instruire în Dezvoltare „MilleniuM”
47. Asociația Femeilor pentru Protecția Mediului și Dezvoltarea Durabilă
48. Fundația Soros-Moldova
49. Alianța Organizațiilor pentru Persoane cu Dizabilități
50. Asociația „Eco-Sor”
51. Asociația pentru Guvernare Eficientă și Responsabilă (AGER)
52. INVENTO
53. Asociația Obștească „Caroma-Nord”
54. Centrul de Politici și Reforme (CPR)
55. Asociația Eco Contact
56. Uniunea organizațiilor invalizilor din Moldova (UOI RM)
57. Asociația pentru Reabilitarea Invalizilor din RM (ARIM)
58. REC Moldova

Raportul Promo-LEX nr. 3: Constituirea secțiilor de votare peste hotare (în afara

misiunilor diplomatice) – un proces contestat și desfășurat în lipsa consultărilor publice, dar cu aplicarea în premieră a unui mecanism clar de stabilire a numărului și locației acestora

Promo-LEX a lansat astăzi, Raportul Nr.3 de observare a alegerilor pentru funcția de Președinte al Republicii Moldova din 1 noiembrie 2020. Principalele aspecte reflectate în raport țin de constituirea secțiilor de votare, inclusiv peste hotare și pentru alegătorii din regiunea transnistreană, activitățile de promovare desfășurate de către potențialii concurenți electorali, precum și raportarea financiară a cheltuielilor efectuate de către aceștia.

Constituirea secțiilor de votare peste hotare, cu aplicarea unei metodologii clare și informarea părților interesate, dar în lipsa consultărilor publice

Pentru alegerile prezidențiale din 1 noiembrie 2020 au fost constituite 2143 de secții de votare, dintre care 42 SV au fost create pentru alegătorii din regiunea transnistreană, iar 139 SV au fost constituite peste hotare.

CEC a constituit peste hotare cu 39 SV mai multe decât în alegerile prezidențiale din 2016. Spre deosebire de scrutinele anterioare, prin actul de constituire părțile interesate au fost informate cu privire la etapele procesului de constituire, formula de calcul utilizată, riscurile determinate de evoluția epidemiologică etc. Totuși, atragem atenția asupra lipsei unui proces de consultare publică instituționalizat, care a generat suspiciuni în procesul de stabilirea a numărului și locației secțiilor de votare peste hotare. De asemenea, în contextul unei evoluții agravante a situației epidemiologice, este posibil ca numărul de secții de votare organizate efectiv peste hotare să fie mai mic decât

numărul celor constituite de CEC, dar este important ca organul electoral central să comunice din timp și transparent despre astfel de situații posibile.

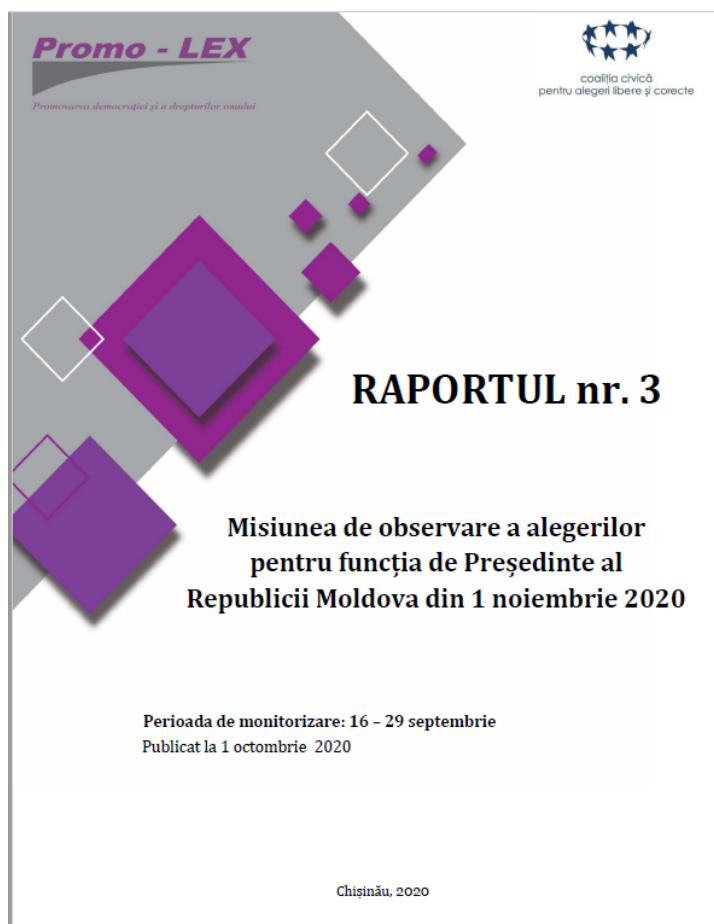
Aspecte problematice în procesul de constituire a secțiilor de votare pentru alegătorii din stânga Nistrului

În contextul apariției unor cazuri izolate de refuz în acordarea suportului pentru CEC la crearea secțiilor de votare pentru alegătorii din stânga Nistrului, Misiunea de Observare a alegerilor constată o comunicare defectuoasă și contradictorie dintre unele administrații publice locale de nivelul I (APL I) și CEC pe subiectul constituirii acestor secțiilor de votare.

Chiar dacă potrivit prevederilor legale, în procesul de constituire a secțiilor de votare pentru alegătorii din stânga Nistrului nu este obligatorie consultarea APL, recomandă, părților vizate să caute soluții de compromis și să asigure o comunicare amiabilă menită să asigure respectarea dreptului de vot pentru alegătorii din regiune.

Înregistrarea concurenților electorali

Din totalul de 13 GI înregistrate, până la data de 29 septembrie 2020 au fost înregistrați cinci concurenți electorali, o cerere a fost respinsă, iar alte trei dosare sunt în examinare. Din cei patru candidați care nu au depus listele de subscripție până la 29 septembrie 2020, trei sunt candidați independenți.

În cel de-al treilea raport de monitorizare Promo-LEX subliniază de asemenea aspectele problematice ce țin de condițiile de verificare a listelor de subscripție. În acest sens, reiterăm opinia că, prevederile Regulamentului CEC sunt mai restrictive decât cele ale Codului electoral și astfel pun într-o poziție defavorabilă concurenții electorali, precum și afectează libertatea de exprimare a opiniei alegătorilor.

Contestații și sesizări

Promo-LEX a mai constatat faptul că, autoritatea electorală nu a înregistrat două adresări. Considerăm că, toate sesizările, cererile, contestațiile, indiferent de numele persoanei care le-a depus, trebuie înregistrate drept contestații electorale, dacă se invocă anumite încălcări ale procesului electoral.

Atragem atenția și asupra faptului că patru din cinci contestații au fost declarate inadmisibile în instanța de

fond. În acest sens, reiterăm că dreptul la un recurs efectiv trebuie să fie asigurat concurenților electorali, alegătorilor dar și altor actori implicați în procesul electoral.

Promo-LEX constată tot mai multe cazuri ce pot fi calificate drept utilizare a resurselor administrative

Potrivit Observatorilor Promo-LEX, grupurile de inițiativă (GI) au desfășurat în această perioadă cel puțin 130 de activități în scopul colectării semnăturilor, dar și pentru promovarea politică, dar cu tentă electorală a candidaților deja înregistrați. Cele mai multe activități au fost desfășurate de: GI Igor Dodon (CI) – 52 activități, GI Maia Sandu (PAS) – 27 activități și candidatul înregistrat Andrei Năstase (PPPDA) – 24 activități. Cel puțin 25% din totalul acțiunilor atribuite GI Igor Dodon, desemnat ca independent, sunt activități desfășurate de membri și simpatizanți ai PSRM.

La fel, au fost raportate cel puțin 23 de cazuri de utilizare a resurselor administrative: 15 (65%) de către Igor Dodon (CI), 7 (30%) – Violeta Ivanov (PPȘ) și 1 (4%) – Maia Sandu (PAS).

Zero cheltuieli raportate pentru activitatea colectorilor de semnături

În perioada 2 – 25 septembrie 2020 volumul veniturilor și cheltuielilor declarate la CEC de către cele 7 GI înregistrate care au depus rapoarte săptămânale este de 1 827 428 de lei. Nici un grup de inițiativă nu a depășit plafonul de 994 250 lei stabilit de CEC.

Potrivit observărilor Promo-LEX, niciun GI nu a raportat cheltuieli pentru activitatea colectorilor de semnături. Nouă GI au omis reflectarea totală sau completă a cheltuielilor efectuate în perioada de referință: Violeta Ivanov (PPȘ) – 269 100 de lei, Andrei Năstase (PPPDA) - 172 196 de lei, Renato Usatîi (PN) – 122 198 de lei, Igor Dodon (CI) – 30 794 de lei, Octavian Țîcu (PUN) – 57 697 de lei, Maia Sandu (PAS) – 13 757

de lei, Andrian Candu (PRO MOLDOVA) – 15 506 lei, Tudor Deliu (PLDM) – 8 810 lei, Dorin Chirtoacă (BE UNIREA) – 5 432 lei. Suma totală estimată ca fiind neraportată este de cel puțin 748 173 lei.

Mesajele de ură și discriminare continuă să afecteze campania electorală

În baza informațiilor raportate de către monitori, au fost identificate cel puțin cinci cazuri în care Renato Usatîi (PN) a utilizat mesaje de ură și instigare la discriminare în spațiul public.

De asemenea, au fost raportate cel puțin 19 cazuri în care potențialii concurenți electorali au fost afectați de discursul de ură sau instigare la discriminare. Dintre acestea, 14 cazuri s-au referit la candidați și/sau concurenți electorali, iar 5 cazuri s-au referit la membrii partidelor politice și/sau susținătorii acestora. Astfel, dintre candidații și/sau concurenții electorali, în 8 cazuri a fost vizat Igor Dodon (CI), în 2 cazuri a fost vizată candidata Maia Sandu (PAS), și în câte un caz au fost vizați: Renato Usatîi (PN), Andrei Năstase (PPPDA), Andrian Candu (Pro Moldova) și Dorin Chirtoacă (BE UNIREA).

Criteriile care au stat la baza mesajelor de ură și instigare la discriminare au fost: apartenența politică, sănătatea, dizabilitatea, activitatea profesională, sex/gen, religie și convingeri religioase și opinia.

Misiunea de observare a alegerilor pentru funcția de Președinte al Republicii Moldova din 1 noiembrie 2020, este desfășurată de Asociația Promo-LEX cu suportul financiar al Agenției Statelor Unite pentru Dezvoltare Internațională (USAID) prin Programul „Democrație, Transparență și Responsabilitate”, al Departamentului Buna Guvernare al Fundației Soros Moldova prin proiectul „Monitorizarea alegerilor prezidențiale din 1 noiembrie 2020”, precum și al

Consiliului Europei prin proiectul „Suport pentru observarea civică a alegerilor prezidențiale din 2020 în secțiile de votare create în străinătate”. Componenta „Discursul instigator la ură” este susținută de către Departamentul justiție și drepturile omului al Fundației Soros Moldova prin proiectul „Consolidarea unei platforme de dezvoltare a activismului și educației de Drepturi ale Omului în Republica Moldova – etapa a IV-a”.

Raportul integral poate fi accesat [aici](#).

În cazul în care apar discrepanțe între textul în limba română și traducerea acestuia în altă limbă, prevalează prevederile stabilite de textul în limba română.

Pentru mai multe informații, contactați:

Inga Stegarescu, Ofițer de presă al Asociației Promo-LEX

GSM: 069 26 96 84;

E-mail: inga.stegarescu@promolex.md

APEL PUBLIC privind adoptarea proiectului de lege nr. 263/2020 privind modificarea legislației electorale și conexe cu organizarea unor consultări publice autentice

coaliția civică pentru alegeri libere și corecte

APEL PUBLIC

privind adoptarea proiectului de lege nr. 263/2020 privind
modificarea legislației electorale și conexe cu organizarea
unor consultări publice autentice

Chișinău, 30 septembrie 2020

*Organizațiile semnatare, membre ale Coaliției civice pentru
Alegeri Libere și Corecte (CALC),*

Fac apel către Parlamentul Republicii Moldova:

- *Să organizeze într-un termen rezonabil consultări publice autentice pe marginea proiectului de lege nr. 263/2020, revizuit potrivit recomandărilor Comisiei de la Veneția și OSCE /ODIHR expuse în opinia comună urgentă din 19 august 2020 ,*
- *Să adopte în lectură finală, cu prioritate, proiectul ajustat la recomandările Comisiei de la Veneția și OSCE/ODIHR, misiunilor naționale și internaționale de observare a alegerilor și la propunerile colectate în urma consultărilor publice,*
- *Să decidă punerea neîntârziată în aplicare a acelor prevederi tehnice din proiectul nr. 263/2020 care nu afectează elementele fundamentale ale legii electorale;*

La 9 iulie 2020, fără organizarea consultărilor publice, Parlamentul a aprobat în primă lectură [proiectul de lege nr.](#)

[263](#) cu privire la modificarea legislației electorale și conexe. Consultările publice au fost organizate de Comisia parlamentară juridică, numiri și imunități abia la 14 iulie 2020 și au avut un caracter mai mult formal. Toate propunerile făcute de către organizațiile societății civile, cu unele mici excepții au fost respinse în mod automat, fără vreo explicație de către Comisia juridică la ședința sa din 15 iulie 2020.

La 24 iulie 2020, Ministerului Justiției al Republicii Moldova, în numele Parlamentului, a solicitat Comisiei de la Veneția și OSCE/ODIHR să ofere o opinie juridică urgentă cu privire la proiectul de lege nr. 263. La 19 august 2020, Comisia de la Veneția și OSCE /ODIHR au emis o [opinie comună urgentă](#) asupra proiectului de lege nr. 263/2020. Autorii opiniei indică că este necesară respectarea principiului stabilității legii electorale și că orice schimbare fundamentală care să fie aplicată la viitoarele alegeri prezidențiale din noiembrie 2020 trebuie adoptată cu mult timp înainte de procesul electoral. Totodată, Comisia de la Veneția și OSCE /ODIHR recomandă modificarea și aplicarea prevederilor legislative tehnice pentru alegerile prezidențiale din noiembrie 2020, cu condiția că acestea sunt necesare și intră în vigoare înainte de procesul electoral.

La 24 septembrie 2020, în cadrul [întrevederii](#) dintre reprezentanții CEC, ministrul Justiției și Comisiei de la Veneția, unul din subiectele principale de discuție s-a referit la oportunitatea adoptării proiectului de lege nr. 263/2020 până la data lansării oficiale a campaniei electorale, care va începe la 2 octombrie 2020.

Accentuăm faptul că până în prezent Parlamentul nu a soluționat în întregime cele [șase adrese](#) formulate de Curtea Constituțională la validarea alegerilor prezidențiale din 30 octombrie (13 noiembrie) 2016. Potrivit art. 281 din Legea cu privire la Curtea Constituțională, se stabilește un termen de cel mult 3 luni pentru examinarea observațiilor (constatărilor) Curții și informarea acesteia despre

rezultatele examinării. Versiunea actuală a proiectului de lege nr. 263 doar parțial răspunde la problemele enunțate în adresele Curții Constituționale.

Totodată, atenționăm repetat că proiectul de lege nr. 263 în versiunea actuală conține mai multe [prevederi controversate și chiar periculoase](#) pentru desfășurarea corectă și liberă a proceselor electorale. Cele mai problematice dintre acestea vizează domeniul reflectării campaniei electorale de către mass media, activitatea observatorilor și organizarea procesului electoral.

Prin urmare, considerăm că proiectul de lege nr. 263 trebuie readus în cel mai scurt timp pe agenda de lucru a Parlamentului, prin ajustarea textului proiectului la recomandările din Opinia comună urgentă a Comisiei de la Veneția și OSCE /ODIHR și organizarea ulterioară a unor consultări publice veritabile, care să corespundă principiilor unui dialog deschis.

Documentul în format PDF poate fi accesat [aici](#).

Pandemia a redus din numărul activităților de promovare a partidelor politice

Asociația Promo-LEX a lansat Raportul „Monitorizarea finanțării partidelor politice în prima jumătate a anului 2020”. Raportul conține constatări făcute de monitorii Promo-LEX în urma monitorizării civice a finanțelor partidelor politice.

Raportarea financiară a partidelor politice la CEC în prima jumătate a anului 2020

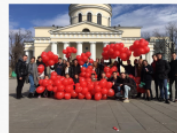
Cinci partide politice (POM, PSD, PUN, MSPRRM, PRM) au prezentat rapoartele semestriale la CEC cu întârziere, iar altele nouă (MSPSN, PNOI, NOI, PUCM, PMUEM, PPM, PReg, PR, PSP) n-au prezentat rapoarte până la data de 26 august curent. Astfel, în sem. I 2020, se înregistrează o pondere de 81 % de conformare față de norma de raportare.

Subvențiile de la bugetul de stat, principala sursă de venit a partidelor politice

În prima jumătate a anului, din cele 39 de formațiuni politice vizate, 24 au indicat venituri în sumă de 22 287 418 lei și un total al soldului inițial la 1 ianuarie curent de 49 485 626 de lei. Cuantumul cheltuielilor raportate a constituit 24 270 754 de lei, cu un sold final la 30 iunie 2020, de 47 502 290 de lei. Celelalte 15 partide care au depus rapoartele financiare nu au indicat venituri și cheltuieli.

Principala sursă de finanțare a formațiunilor politice a constituit subvențiile de la bugetul de stat (74%). Astfel, 24 de formațiuni politice au recepționat subvenții în cuantum de 16 415 065 lei.

***Promovare prin acțiuni
de caritate în context
pandemic***

RAPORT

Finanțarea
partidelor politice
în Republica Moldova

Semestru I, 2020

Activitățile politice din semestrul I al anului 2020, au fost marcate de pandemia COVID-19, astfel numărul evenimentelor și manifestațiilor publice de amploare a fost diminuat, iar majoritatea activităților de promovare politică au avut legătură directă cu acțiunile de caritate în context pandemic.

În acest context, 19 partide politice au desfășurat 1 357 de activități promoționale, evenimente de tip publicitate și întruniri politice, donații de echipamente în context pandemic, activități din ușă în ușă, etc. În timp ce în aceeași perioadă a anului 2019, monitorii Promo-LEX au raportat 1 518 de activități promoționale și evenimente desfășurate de către 14 formațiuni politice.

Bani publici folosiți în promovarea politică

În perioada de referință, potrivit monitorilor, Partidul Politic Șor și-a asumat meritele pentru inaugurarea proiectelor de iluminat stradal și reabilitare a drumurilor efectuate pe bani publici în cel puțin 9 cazuri. Promo-LEX a estimat un quantum de minim 24 339 611 lei drept cheltuieli pentru lucrările respective. În același timp, PPȘ reiese că nu a suportat cheltuieli pentru acestea. Estimările respective sunt doar pentru informarea publicului și nu au fost luate în calcul drept cheltuieli neraportate.

Activități de promovare politică efectuate sub egida unei entități neînregistrate

Alte cinci partide politice (Partidul Liberal, Partidul Popular Românesc, Partidul Uniunea Salvați Basarabia, Partidul Politic Democrația Acasă și Partidul Național Liberal) sub egida și simbolistica Mișcării Politice UNIREA (MPU), au desfășurat activități de promovare politică. Activitățile respective au suportat costuri care ipotetic trebuiau efectuate de pe contul bancar al MPU. Totuși potrivit constatărilor, transparența financiară a MPU a rămas o necunoscută în sem. I 2020.

Caritate sau transfer de imagine?

Activitățile fundațiilor de caritate nu au lipsit nici în prima jumătate a anului 2020. Astfel, Fundația de Binefacere „Din suflet”, asociată PSRM, Asociația „Pentru Orhei”, asociată PPȘ, Fundația „Renato Usatîi”, asociată PN, au făcut promovare indirectă pentru partidele asociate. Cheltuielile estimate pentru aceste activități sunt de cel puțin 1 568 678 de lei, bani neraportați de către partide.

Cheltuieli neraportate

Asociația Promo-LEX a constatat neraportarea tuturor cheltuielilor din partea a 18 partide politice în quantum

total de 5 228 114 de lei. Pe de altă parte au fost estimate 696 799 lei din partea Grupului PRO-MOLDOVA (până la înregistrarea în calitate de partid politic).

Categoriile *Alte cheltuieli* și *cheltuieli de personal* au fost categoriile cu estimările cele mai mari. În contextul pandemic observăm că, în premieră, cheltuielile raportate la CEC pentru *evenimente și manifestații publice* indică valori mai mari decât estimările sau dacă și sunt discrepanțe, acestea par să fie mai mici decât în anii precedenți.

Raportul integral poate fi accesat [aici](#).

** Raportul "Monitorizarea finanțării partidelor politice în prima jumătate a anului 2020" este realizat de Asociația Promo-LEX în cadrul Programului „Democrație, Transparență și Responsabilitate” finanțat de Agenția Statelor Unite pentru Dezvoltare Internațională (USAID). Opiniile exprimate în Raport aparțin autorilor și nu reflectă neapărat punctul de vedere al finanțatorilor.*

În cazul în care apar discrepanțe între textul în limba română și traducerea acestuia în altă limbă, prevalează prevederile stabilite de textul în limba română.

Pentru informații, contactați:

Inga Stegarescu, Ofițer de presă al Asociației Promo-LEX;

GSM: 069 26 96 84;

E-mail: inga.stegarescu@promolex.md

Promo-LEX: Un eveniment privat subiect pentru intimidarea organizațiilor societății civile locale din regiunea transnistreană

La 18 septembrie 2020, una dintre sursele mass-media din regiunea transnistreană afiliată administrației de la Tiraspol, a publicat un reportaj video despre reținerea, în localitatea Gîsca, mun. Bender (zonă cu regim sporit de securitate), a aproximativ 50 de tineri (inclusiv minori) de către reprezentanți înarmați din structurile de forță din regiunea transnistreană.[\[1\]](#)

Potrivit juristului din regiunea transnistreană Stepan Popovschi, dar și informațiilor publice, mai mult de 30 de tineri au fost aduși la sediul "miliției din or. Bender" și au fost reținuți pentru mai mult de 3 ore. Mai mult, în privința unora a fost aplicată și forța fizică. Celor peste 30 de persoane, le-au fost întocmite procese-verbale administrative, pentru că ar fi încălcat cadrul legal local cu privire măsurile epidemiologice. Juristul local le consideră abuzive și ilegale. Fiind contestate, aceste procese-verbale urmează a fi examinate în viitorul apropiat de către "judecătoria locală din or. Bender".

Suplimentar, atât tinerii reținuți, cât și persoanele care apar în video, dar în privința cărora nu au fost întocmite careva procese-verbale și care nici măcar nu au fost audiate, vor expedia în adresa structurilor de facto plângeri și cereri cu privire la apărarea onoarei și demnității umane. Or, reportajul conține insinuări evidente că astfel de evenimente ar fi organizate de către organizații ale societății civile

care folosesc tinerii în scopuri propagandistice.

Promo-LEX constată că acest reportaj video scoate la suprafață mai multe abuzuri grave ale structurilor de forță din regiunea transnistreană a Republicii Moldova:

- Privarea ilegală de libertate, în lipsa unor motive concrete, și evident în lipsa unor împuterniciri legitime;
- Aplicarea excesivă a forței la etapa de reținere;
- Încălcarea regimului sporit de securitate;
- Utilizarea mass-mediei locale din regiunea transnistreană în abuzurile structurilor de forță din regiunea transnistreană
- Intimidarea și hărțuirea organizațiilor societății civile.

Admitem că mediatizarea pe larg a acestor rețineri (la data de 22.09.2020 – reportajul a fost vizionat de mai mult de 69 mii persoane), reprezintă mai degrabă o formă de intimidare a organizațiilor societății civile locale din regiunea transnistreană. Mai mult, conținutul acestui reportaj confirmă odată în plus că organizațiile necomerciale din regiunea transnistreană, sunt filate și urmărite de către "forțele de securitate" din regiunea transnistreană.

În acest context, Asociația Promo-LEX condamnă aceste încălcări în masă ale drepturilor omului și regretă că tinerii din stânga Nistrului devin un paravan pentru acțiunile abuzive ale administrației de la Tiraspol. În același timp, Promo-LEX reiterează necesitatea stringentă a existenței unei societăți civile funcționale și independente în promovarea drepturilor omului, pe ambele maluri ale Nistrului.

[1] Резонансное задержание 18+: тусовка на ферме, <https://www.youtube.com/watch?v=F5HC73JXQF0&app=desktop>

Regiunea transnistreană din nou în vizorul Curții Europene a Drepturilor Omului: alte două cauze comunicate

La 14 septembrie 2020 Curtea Europeană a Drepturilor Omului a comunicat guvernelor Republicii Moldova și Federației Ruse alte două cauze referitor la încălcarea drepturilor omului în regiunea transnistreană. Este vorba despre Alexandru Coliban c. Republica Moldova și Rusia și Valentina Drovorub c. Republica Moldova și Rusia. În fața instanței, reclamanții sunt reprezentați de către avocații Asociației Promo-LEX.

Primul caz, Alexandru Coliban c. Republica Moldova și

Federația Rusă, se referă la acțiunile întreprinse de administrația de facto de la Tiraspol cu privire la reținerea ilegală a lui Alexandru Coliban din motivul criticii aduse unuia dintre candidați la așa-numita funcție de "președinte" a regiunii transnistrene, dar și detenția sa în condiții inumane (paraziți, condiții sanitare precare, spațiu lipsit de ventilare; supraaglomerare, lipsa accesului la lumina zilei, insuficiență de hrană și apă potabilă) și asistență medicală precară.

Reclamantul se plânge de încălcarea articolului 3 (condiții de detenție și asistență medicală insuficientă), dar și a articolului 5 § 1 (detenție ilegală pentru acțiuni care nu ar putea fi considerate infracțiuni), precum și a articolelor 10 și 13.

În cel de-al doilea caz, este comunicată cauza Valentina Drovorub c. Republica Moldova și Federația Rusă. Cazul se referă la decesul fiului reclamantului în una din închisorile din regiunea transnistreană a Republicii Moldova la data de 1 noiembrie 2013.

Reclamantul invocă încălcarea articolelor 2 și 3 și anume asistență medicală insuficientă acordată fiului său în timpul detenției într-o închisoare din regiunea transnistreană, urmată de moartea acestuia. Administrația de facto de la Tiraspol nu a acordat asistența medicală adecvată în timpul detenției, încălcând, astfel, cerințele articolului 2 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

De asemenea, reclamantul se plânge că reținerea ilegală a fiului ei, dar și detenția acestuia în condiții inumane a constitui o acțiune contrară articolului 3 al Convenției. În aceeași ordine de idei, reclamantul se plânge, în temeiul articolului 13 din Convenție, că nu a avut nici o cale de atac eficientă cu privire la plângerile sale.

Ținând cont de faptul că până în prezent concluziile Marii

Camere s-au bazat în general pe lipsa de informații convingătoare și noi din partea guvernelor interesate, Curtea Europeană a Drepturilor Omului solicită guvernelor Republicii Moldova și, în special Guvernului Rusiei să furnizeze Curții orice informații tangibile și orice argument relevant capabil să stabilească faptul că, din iulie 2010, Rusia nu mai exercită un control efectiv și / sau o influență decisivă asupra structurilor autoprocimate din regiunea transnistreană.

De asemenea, CtEDO solicită guvernelor Republicii Moldova și Federației Ruse să-și exprime opinia cu privire la legitimitatea, independența și imparțialitatea funcționării așa-numitor instanțe judecătorești din regiunea transnistreană, inclusiv a Curții Constituționale, înființate la 12 iunie 2002.

Mai mult ca atât, CtEDO solicită părților implicate furnizarea informațiilor cu privire la violarea articolelor 1, 2, 3, 5, 10 și 13 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, în cazurile vizate. Pentru a răspunde la aceste întrebări, Curtea invită guvernele în cauză, în special Rusia, să utilizeze, după caz, canalele și mijloacele diplomatice disponibile pentru colectarea informațiilor solicitate de la instituțiile judiciare transnistrene și comunicarea acestora către Curte.

Pentru a obține informații suplimentare cu privire la cauza Alexandru Coliban c. Republicii Moldova și Federației Ruse, apăsați [aici](#)

Pentru a obține informații suplimentare cu privire la cauza Valentina Drovorub c. Republicii Moldova și Federației Ruse, apăsați [aici](#)

Raport Promo-LEX: potențialii concurenți electorali dar și alegătorii nu sunt puși pe picior de egalitate

Misiunea de Observare Promo-LEX a lansat astăzi, Raportul Nr.2 de observare a alegerilor pentru funcția de Președinte al Republicii Moldova din 1 noiembrie 2020. Raportul conține constatările, concluziile și recomandările Misiunii colectate de observatori în perioada 26 august – 15 septembrie 2020. Observarea finanțelor partidelor s-a realizat pentru perioada 2-11 septembrie 2020, iar aspectele privind înregistrarea prealabilă inclusiv până la finalizarea procedurii. Printre principalele observații se numără creșterea neuniformă a numărului de alegători, inegalitatea de șanse pentru potențialii concurenți electorali dar și categorii de alegători, cheltuieli neraportate în valoare de cel puțin 735 021 de lei, dar și asumarea de către concurenți a meritelor pentru activități efectuate pe bani publici.

Finalizarea înregistrării prealabile afectată de neglijarea înregistrărilor de după 11 septembrie 2020

La 16 septembrie 2020 s-a finalizat înregistrarea prealabilă a alegătorilor pentru votarea în secțiile ce vor fi deschise peste hotare și în regiunea transnistreană. Numărul total al înregistrărilor (2018-2020) la finalizarea procedurii a fost de 60 035, dintre care în contextul alegerilor prezidențiale – 35 910. Cele mai multe solicitări de înregistrare prealabilă, pe parcursul anului 2020, au vizat: Italia – 12 067, Marea Britanie – 9 478, Germania – 6 423 și Federația Rusă – 6 202.

Cu referire la numărul de 202 SV propuse de CEC pentru a fi constituite peste hotare, Promo-LEX tratează cu suspiciune inițiativa autorității de a majora numărul acestora, comparativ cu 150 SV planificate conform bugetului CEC, pe motiv că CEC deja deținea informații preliminare privind eventualul refuz al unor state de a deschide secții în afara locațiilor misiunilor diplomatice.

Potrivit normei legale acesta este unul din cele trei criterii în baza cărora urmează să se constituie secțiile de votare. Totuși, CEC încă la data de 11 septembrie 2020, cu cinci zile până la expirarea termenelor prevăzuți pentru înregistrare, a expediat propunerile privind organizarea secțiilor peste hotare către Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene. În pofida prevederilor legale în materie de transparență decizională precum și a apelurilor repetate a Coaliției Civice pentru Alegeri Libere și Corecte, consultarea publică a propunerilor CEC așa și nu a fost inițiată de instituție. Adoptarea deciziei privind constituirea secțiilor de votare înainte de expirarea termenului legal și fără a ține cont de toate înregistrările prealabile poate duce la pierderea încrederii publicului față de acest procedeu, dar și trezi suspiciuni de politizare a deciziei.

Inegalitate de șanse pentru concurenții electorali

În opinia Promo-LEX, cadrul legal existent nu conține prevederi precise și suficiente care ar asigura egalitatea de șanse pentru toți concurenții la scrutinul prezidențial, în special în condițiile participării și a Președintelui actual.

Contrar interpretărilor neîntemeiate și excesive ale CEC, Promo-LEX consideră că calitatea de concurent electoral o au și partidele politice și blocurile electorale care au desemnat candidați în alegerile prezidențiale. De asemenea, suntem de părere că, în lipsa prevederilor legale exprese, partidele politice în calitate de persoane juridice, pot transfera pe contul „Fond electoral” mijloace financiare în limita a 12 salarii medii pe economie pentru anul 2020. Considerăm că interpretările la același capitol utilizate de CEC la scrutinele precedente, prin care au fost acceptate donații din partea partidelor peste plafonul maxim stabilit pentru persoanele juridice, ar putea să fie aplicată în mod corespunzător și alegerilor prezidențiale, altfel ridică suspiciuni de inconsecvență din partea instituției. Contextual, reiterăm necesitatea reglementării stricte,

lipsită de interpretări, a statutului partidului politic, în contextul aspectelor ce țin de finanțarea concurentului electoral desemnat de partid.

Candidați independenți susținuți de partide politice

Până la momentul publicării raportului au fost desemnați 13 candidați, dintre care doi au fost înregistrați: Renato Usatîi (PN) și Andrei Năstase (PPPDA).

Promo-LEX subliniază că în cazul a cel puțin doi candidați independenți desemnați, Igor Dodon și Alexandr Kalinin, observatorii au raportat activități cu suportul partidelor politice.

Asumarea meritelor pentru activități efectuate pe bani publici

Potrivit Observatorilor Promo-LEX, grupurile de inițiativă(GI) au desfășurat, în această perioadă, cel puțin 158 de activități în scopul colectării semnăturilor.

De către observatori au fost raportate cel puțin 8 cazuri considerate a fi asumarea meritelor pentru activități efectuate pe bani publici. Dintre acestea, în patru cazuri este vorba de PSRM, iar în celelalte patru – de PPȘ.

Observatorii au constatat, de asemenea, două cazuri în care a fost utilizată imaginea persoanelor oficiale străine, cu referire la candidații desemnați Maia Sandu (PAS) și Igor Dodon (CI).

Rezultatele observării indică și asupra riscului de utilizare a resurselor administrative de către șeful statului, care este și candidat în alegeri.

Cheltuieli neraportate în valoare de cel puțin 735 021 de lei pentru colectarea semnăturilor

În perioada 2 – 11 septembrie 2020, volumul veniturilor și cheltuielilor declarate la CEC de către GI înregistrate este

de 1 341 255 lei. Principala sursă de finanțare a acestora au fost donațiile în mărfuri și servicii (75%).

Potrivit observării Promo-LEX, nici un GI nu a raportat cheltuieli pentru activitatea colectorilor de semnături. Mai mult, 9 GI au omis reflectarea completă a tuturor cheltuielilor efectuate în această perioadă, în cuantum de cel puțin 735 021 lei. Printre cele 9 GI care au raportat cheltuieli mai mici decât estimările MO Promo-LEX se numără: GI Violeta Ivanov (PPȘ) – 261 758 lei, GI Andrei Năstase (PPPDA) – 172 196 lei, GI Igor Dodon (CI) – 168 819 lei, GI Renato Usatîi (PN)- 52 123 lei, GI Octavian Țîcu (PUN)- 34 266 lei, GI Maia Sandu (PAS)-18 978 lei, GI Andrian Candu (PRO-MOLDOVA)-14 269 lei, GI Tudor Deliu (PLDM)- 7 499 lei, GI Dorin Chirtoacă (BE UNIREA)- 5 113 lei.

Contestații și sesizări

În perioada de referință la Curtea de Apel Chișinău au fost depuse cel puțin două contestații în materie electorală împotriva hotărârilor CEC. Cinci sesizări și petiții au fost depuse la CEC, dintre care trei de către un partid/bloc electoral și două din partea unui cetățean. Tematica sesizărilor a inclus: colectarea semnăturilor pe timp de pandemie; preținse acțiuni de utilizare a resurselor administrative (2); desfășurarea agitației electorale contrar prevederilor legale și distribuire a materialelor de publicitate electorală fără date.

Potrivit informațiilor publicate, trei din cinci sesizări au fost soluționate sau a fost comunicat un răspuns. În privința altor două sesizări, constatăm tergiversarea soluționării acestora, nefiind publicată vreo decizie în termen de cel puțin șase zile.

În context, amintim că Curtea Constituțională în Hotărârea nr. 34 din 13.12.2016, a constatat:

– că atât autoritățile electorale, cât și instanțele de

judecată au respins un număr mare de contestații ca fiind în afara competenței lor;

– înțelegerea lacunară de către actorii interesați a procesului de soluționare a disputelor electorale și că atât organele electorale, cât și instanțele de judecată urmau nu să-și decline competența, ci să examineze încălcările semnalate;

– datorită aplicării deficitare a legislației de către instanțele de drept comun, actorii electorali au fost, în fapt, lipsiți de un control judiciar eficient, iar Curtea Constituțională a fost pusă în imposibilitatea de a opera cu acte de constatare a încălcărilor.

Astfel, atragem atenția autorității electorale și instanțelor de judecată asupra necesității și importanței soluționării în mod eficient a litigiilor electorale și evitarea cazurilor de soluționare superficială sau nesoluționare a încălcărilor sesizate. Suplimentar, atragem atenția la obligația legală a CEC de a analiza fraudele electorale, inclusiv cele presupuse și luarea măsurilor pentru prevenirea lor.

Asigurarea unui proces electoral transparent și corect de către APL afectată de carențe

Potrivit observatorilor, doar 41% din 103 APL vizitate au aprobat decizia privind afișajul electoral și doar 39% – decizia privind oferirea spațiilor destinate întâlnirilor cu alegătorii.

Campanie electorală cu cazuri de incitare la ură și discriminare

În baza informațiilor raportate de către monitori, au fost identificate cel puțin două cazuri în care concurenții electorali au generat mesaje discriminatorii sau alte forme de intoleranță în spațiul public. În toate aceste cazuri este vorba despre Renato Usatîi (PN).

De asemenea, au fost raportate cel puțin 9 cazuri în care candidații desemnați au fost afectați de discursul de ură sau instigare la discriminare. Astfel, în 4 cazuri a fost vizat Igor Dodon (CI), în 3 cazuri a fost vizată Maia Sandu (PAS) și într-un caz au fost vizați Andrei Năstase (PPPDA) și Renato Usatîi (PN).

Criteriile care au stat la baza mesajelor de ură și instigare la discriminare au fost: dizabilitate, sex/gen, sănătate, vârsta, activitatea profesională și apartenența politică.

Misiunea de observare a alegerilor pentru funcția de Președinte al Republicii Moldova din 1 noiembrie 2020, este desfășurată de Asociația Promo-LEX cu suportul financiar al Agenției Statelor Unite pentru Dezvoltare Internațională (USAID) prin Programul „Democrație, Transparență și Responsabilitate”, dar și cu sprijinul Departamentului Buna Guvernare al Fundației Soros Moldova prin proiectul „Monitorizarea alegerilor Prezidențiale din 1 noiembrie 2020”.

Componenta „Discursul instigator la ură” este susținută de către Departamentul Justiție și Drepturile Omului al Fundației Soros Moldova prin proiectul „Consolidarea unei platforme de dezvoltare a activismului și educației de Drepturi ale Omului în Republica Moldova – etapa IV”.

Raportul integral poate fi accesat [aici](#).

În cazul în care apar discrepanțe între textul în limba română și traducerea acestuia în altă limbă, prevalează prevederile stabilite de textul în limba română.

Pentru mai multe informații, contactați:

Inga Stegarescu, Ofițer de presă al Asociației Promo-LEX

GSM: 069 26 96 84;

E-mail: inga.stegarescu@promolex.md

**APELUL Coaliției Civice
pentru Alegeri Libere și
Corecte în adresa Comisiei
Electorale Centrale**

coaliția civică pentru alegeri libere și corecte

Apelul Coaliției Civice pentru Alegeri Libere și Corecte

În adresa Comisiei Electorale Centrale

Coaliția Civică pentru Alegeri Libere și Corecte îndeamnă repetat Comisia Electorală Centrală să organizeze consultări publice veritabile, oficiale și transparente pe proiectul hotărârii de constituire a secțiilor de votare peste hotarele țării. Coaliția reiterează solicitarea de invitare a tuturor părților interesate, cel puțin prin publicarea unui anunț oficial pe pagina web a CEC. Coaliția își exprimă deschiderea de a participa la toate consultările publice organizate de CEC și nu doar la tema deschiderii secțiilor de votare peste hotarele țării.

Deschiderea secțiilor de votare în străinătate este unul dintre subiectele intens și pe larg dezbătute în ajunul fiecărui scrutin electoral. În ultimele câteva săptămâni mai multe părți interesate, inclusiv alegătorii din diasporă, și-au exprimat public sau pe mediul online îndoielile și temerile privind corectitudinea procesului de constituire a secțiilor de vot în străinătate. Începând cu anul 2019, Comisia Electorală Centrală a fost desemnată responsabilă pentru constituirea secțiilor de votare peste hotare în baza criteriilor stabilite de lege. Până în prezent nu există o metodologie clară de aplicare a acestor criterii.

Organizațiile membre ale Coaliției Civice pentru Alegeri Libere și Corecte, Promo-LEX[1] și ADEPT[2] au propus Comisiei mecanisme și metodologii clare și transparente privind stabilirea numărului secțiilor de votare peste hotare și distribuirea lor geografică, fără a primi vreun răspuns din partea CEC.

Din aceste considerente și în vederea asigurării unui proces consultativ cât mai transparent și extins, pe 8 septembrie 2019 Coaliția Civică pentru Alegeri Libere și Corecte a expediat în adresa CEC un [demers](#) în care a solicitat Comisiei organizarea unor consultări publice pe marginea proiectului de hotărâre privind constituirea secțiilor de votare în străinătate, acest demers a fost publicat și pe pagina web a Coaliției. Coaliția subliniază că potrivit Hotărârii Guvernului nr.967 din 09 august 2016 cu privire la mecanismul de consultare publică cu societatea civilă în procesul decizional, informația despre organizarea consultărilor publice privind proiectul de decizie este prezentată în forma unui anunț, însoțit de proiectul deciziei și materialele aferente acestuia (note informative comprehensive, studii analitice, analize ex-ante, tabele de concordanță cu legislația comunitară, alte materiale care au stat la baza elaborării proiectului de decizie etc.). Organizațiile membre a Coaliției sunt conștiente că materialele aferente proiectului de hotărâre privind deschiderea secțiilor de votare peste hotarele țării, pot fi definitive doar după data de 16 septembrie 2020, când se încheie perioada oferită pentru înregistrarea prealabilă a alegătorilor aflați peste hotare. Doar atunci va fi cunoscut numărul final al înregistrărilor prelabile. CEC are la dispoziție mai puțin de 10 zile, până pe 25 septembrie 2020, să decidă numărul și amplasarea geografică a secțiilor de votare peste hotare. Astfel, consultările publice veritabile pot avea loc anume în acest interval de timp.

Cu toate acestea, până în dimineața zilei de 15 septembrie

2020, Comisia nu a publicat nici-un anunț privind organizarea consultărilor publice, și nici proiectul de hotărâre privind constituirea secțiilor de votare peste hotare cu materialele aferente.

La 14 septembrie 2020, CEC a invitat printr-un mesaj electronic membrii Coaliției Civice pentru Alegeri Libere și Corecte la o întrevvedere având tematica constituirii secțiilor de votare peste hotare. CEC și-a manifestat disponibilitatea organizării ședinței la data de 15 septembrie 2020 orele 15.00. Invitația electronică la fel nu conținea nici un fel de materiale aferente în baza cărora puteau avea loc discuții. Atenționăm că întrevvedere era planificată să aibă loc cu o zi înainte de expirarea termenului de înregistrare prealabilă, fapt care împiedică organizarea unor consultări veritabile la acest subiect. Decizia Consiliului Coaliției, adusă la cunoștința CEC în aceeași zi, a fost de a reitera necesitatea organizării unor consultări publice veritabile, dar a subliniat că acestea pot avea loc doar după data de 16 septembrie 2020, când expiră termenul pentru înregistrarea prealabilă și la aceste consultări trebuie să participe toate părțile interesate.

Membrii CALC reiterează că subiectul deschiderii secțiilor de vot peste hotare este unul de interes public și că vor participa doar la o ședință publică, organizată după 16 septembrie 2020, cu invitarea tuturor părților relevante și interesate.

Documentul în format PDF poate fi accesat [aici](#).

[1]

<https://promolex.md/17712-promo-lex-isi-prezinta-opinia-privind-constituirea-sectiilor-de-votare-pest-hotarele-republicii->

[2]

<http://alegeri.md/images/7/78/Nota-sectii-votare-strainatate-2020.pdf>

După 13 zile de detenție ilegală în stânga Nistrului, Constantin Mamontov a fost eliberat

Cetățeanul Republicii Moldova, Constantin Mamontov, reținut ilegal de către preținșii grăniceri transnistreni pe data de 31 august 2020, a fost eliberat pe 12 septembrie 2020.

Timp de 13 zile, Constantin a fost ținut captiv ilegal în 2 locuri de detenție: prima zi a fost deținut într-un subsol din apropierea postului de control unde a fost reținut (Broșteni), iar alte 12 zile în subsolul "miliției" din or. Camenca. Reținerea inițială a lui Constantin a avut loc într-o presupusă cauză penală pornită în 2015 în care Constantin era învinuit și dat în căutare de furtul a 3 iepuri.

Fiind transferat la Camenca, Constantin a fost adus în fața unui pretins judecător al or. Camenca, care a decis să îl elibereze. Însă pentru că era ora 21:00, colaboratorii miliției or. Camenca i-au interzis să plece, astfel a fost deținut pentru o altă zi.

La 2 septembrie, Constantin a fost eliberat din subsolul miliției or. Camenca. Însă, la aproximativ 20 minute după

eliberare, Constantin a fost reținut de către colaboratorii miliției or. Camenca pentru un presupus caz de huliganism și aflarea în stare de ebrietate în loc public. Constantin, a fost adus în mod repetat în fața unui judecător al or. Camenca, care a decis reținerea lui pentru alte 9 zile. Potrivit lui Constantin, în această perioadă a fost eliberat de 3 ori, și de 3 ori a fost reținut imediat de către colaboratorii miliției or. Camenca pentru diverse motive formale.

Aparent, dacă reținerea inițială a fost efectuată în baza unui pretins dosar penal din anul 2015 pentru furtul a 3 iepuri, ulterior acesta detenție s-a transformat într-o răzbunare a colaboratorilor de miliției din or. Camenca pentru condamnarea la 5 august 2020 a fostului lor coleg, la 15 ani de detenție, pentru răpirea și torturarea lui Constantin Mamontov și a concubinei sale în aprilie 2015. Mai multe detalii găsiți [aici](#)

Când a fost eliberat la 12 septembrie, de frică să nu fie reținut din nou, Constantin a fugit printre case și a trecut înot râul Nistru, ajungând acasă în raionul Florești.

Mulțumim autorităților de resort care s-au sesizat imediat și au depus anumite eforturi pentru eliberarea lui Constantin. În același timp, menționăm despre situația gravă a drepturilor omului în regiunea transnistreană a Republicii Moldova, din moment ce după 13 zile de la reținerea lui Constantin, nimeni nu știa absolut nimic despre starea și locul lui de aflare.

Mai mult, acest caz arată odată în plus necesitatea aplicării măsurilor de protecție în privința victimelor ale căror drepturi și libertăți fundamentale au fost violate de către reprezentanții structurilor de facto din regiunea transnistreană.